

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	138	Konu: Motosiklet Temel Hâkimiyet Sürüş Teknikleri, Motosiklet Güvenli Sürüş Teknikleri ve Motosiklet İleri Sürüş Teknikleri Eğitimi Kurs Programları
Tarih	22.11.2018	
Kurulda Gör. Tarihi	20/11/2018	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı		

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 29/08/2018 tarihli ve 10058203-101.02-E.15125340 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen Motosiklet Temel Hâkimiyet Sürüş Teknikleri, Motosiklet Güvenli Sürüş Teknikleri ve Motosiklet İleri Sürüş Teknikleri Eğitimi Kurs Programları'nın ekli örneklerine göre kabulü hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Ercan TÜRK
Üye

Toper AKBABA
Üye

Dr. Mustafa OTRAR
Üye

Dr. Hüseyin KORKUT
Üye

Prof. Dr. Erkan DİNÇ
Üye

Dr. Hasan KAVGACI
Üye

Kâmil YEŞİL
Üye

Dr. Mehmet SÜRMEİ
Üye

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Alpaslan DURMUŞ
Kurul Başkanı

UYGUNDUR
.../.../2018

Ziya SELÇUK
Millî Eğitim Bakanı

MOTOSİKLET İLERİ SÜRÜŞ TEKNİKLERİ EĞİTİMİ KURS PROGRAMI

PROGRAMIN ALAN ADI :

PROGRAMIN SEVİYESİ :

PROGRAMIN KREDİSİ :

PROGRAMIN ADI : Motosiklet İleri Sürüş Teknikleri Eğitimi Kurs Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI: Bu kurs programı 21.05.1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun Ek 9 uncu maddesi ve 20.03.2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Türkiye Motosiklet Federasyonu Ana Statüsü, 27.08.2018 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye Motosiklet Federasyonu Sportif Sürücü ve Temel, Güvenli ve İleri Sürüş Yetiştirme Programları Talimatı ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 05.10.2018 tarihli 130 sayılı Özel Kurslar Çerçeve Programı'na dayalı olarak hazırlanmıştır.

PROGRAMIN KAYIT KABUL ŞARTLARI

Bu kurs programı A, A1 ve A2 sınıfı sürücü belgesine sahip bireyler için hazırlanmıştır.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu kurs programını başarı ile tamamlayan kursiyerlerin;

1. Motosikletli yaşamın gerektirdiği davranışları benimsemeleri,
2. Motosikletin sürüş öncesi sistemli kontrolünü kavramaları,
3. Sürüş esnasında çevresel bilgi toplamak için gerekli işlemleri yapmaları,
4. Yol üzerinde doğru konumlanmayı gerçekleştirmeleri,
5. Doğru gaz ve vites kullanımı hakkında bilgi sahibi olmaları,
6. Sürüş esnasında karşılaşılabilecek tehlikelerin farkına varmaları, beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Bu kurs programı, bilinçli ve nitelikli olarak motosiklet kullanmak isteyen, A, A1, A2 sınıfı sürücü belgesine sahip, hali hazırda trafikte motosiklet kullanan sürücülerin trafik kazalarını önlemede ihtiyaç duyulan bilgileri edinmeleri ve yeterlilik kazanmaları amacıyla hazırlanmıştır.
2. Eğitimlerde en fazla 4 (dört) kursiyer için 1 (bir) eğitici görevlendirilecektir.

3. Katılımcılar eğitime kendi kullandıkları motosiklet ve tam korumalı donanım ile katılacaklardır. Tam korumalı donanım tanımı içerisinde motosiklet kaskı, motosiklet montu, motosiklet pantolonu, motosiklet eldiveni, motosiklet botu/çizmesi bulunmaktadır.
4. Eğitim şehir içi ve şehirlerarası yollarda gözlemlı sürüş şeklinde uygulanacaktır. Gözlemlı sürüş, eğiticinin trafik kurallarına tamamen uyarak güvenli bir mesafeden kursiyeri takip etmesi anlamını taşır. Eğitim boyunca sürücülerin tüm trafik kurallarına uymaları sağlanır.
5. Programın uygulanması sürecinde eğitici, sürekli olarak öğrenciyi gözlemleyecek, trafikteki uygulamalı eğitimde sürücüyü potansiyel tehlikelere karşı uyarmak ya da anında bilgi aktarmak amacıyla interkom, telsiz vb. araçlarla öğrenciyi yönlendirecek ve gelişimin sağlanması için gerekirse örnek sürüşler yapacaktır. Sürüş boyunca 15-20 km'de bir durularak, sürüş ile ilgili geliştirici konuşmalar yapılacak ve bilgilendirme yapılacaktır.
6. Program; anlatım, gösterip – yaptırma, tartışma, örnek olay, soru-cevap yöntem ve teknikleri ile uygulamalı olarak yürütülecektir.
7. Katılımcıların kendi güvenliklerini ön planda tutarak, eğiticilerin söylediklerini, sürüş planlarına yansıtarak sürmeleri sağlanacaktır. Bu sayede çok daha güvenli ve rahat bir sürüş gerçekleştireceklerdir.

EĞİTİCİNİN NİTELİKLERİ

Kurs programını uygulayacak eğitim personelinin, Türkiye Motosiklet Federasyonu Temel, Güvenli, İleri ve Sportif Sürüş Yetiştirme Programları Talimatının 14. Maddesi gereği aşağıdaki niteliklerin tümüne sahip olması gerekmektedir:

1. Otuz yaşını bitirmiş olmak,
2. En az 11 senelik A sınıfı sürücü belgesine sahip olmak,
3. En az 2 yıllık yüksek öğretim mezunu olmak,
4. Türkiye Motosiklet Federasyonu tarafından verilen A eğitmen lisansına sahip olmak.

PROGRAMIN SÜRESİ

Kurs programının süresi günde en fazla 8 ders saati uygulanacak şekilde belirtilir.

Teorik Eğitim Süresi : 3 ders saati

Uygulamalı Eğitim Süresi : 15 ders saati

Toplam süre : 18 ders saati

PROGRAMIN ÜNİTE / KONU, KAZANIM VE SÜRE DAĞILIMI

ÜNİTE/KONU	KAZANIM VE AÇIKLAMALAR	SÜRE
A. MOTOSİKLETLİ YAŞAM 1. İyi bir Sürücünün Özellikleri 2. Trafikte Olumlu Davranışlar Geliştirme 3. Bilinçli Sürücü Olma 4. Riskleri Yönetme 5. Motosiklet Sürmeye Mental Hazırlık 6. Kıyafetlerin Önemi 7. Motosiklet Kültürü 8. Motosiklet Yönetim Sistemi	 1. İyi bir sürücünün özelliklerini tanıır. 2. Trafikte olumlu davranışlar geliştirmenin önemini kavrar. 3. Bilinçli sürücü olmanın gereklerini açıklar. 4. Trafikte karşılaşılabilecek riskleri yönetir. 5. Motosiklet sürüşünde mental hazırlığın önemini kavrar. 6. Motosiklet kıyafetlerinin önemini açıklar. 7. Motosikletli yaşam kültürünü benimser. 8. Motosiklet yönetim sistemini tanımlar.	 Teorik Eğitim Süresi 3 Ders Saati
B. SÜRÜŞ ESNASINDA KARŞILAŞILACAK TEHLİKELER 1. Hava, Yol ve Görüş Şartlarına Bağlı Tehlikeler 2. Tehlike Oluşturabilecek Fiziksel Şartlar 3. Trafik Şartlarına Bağlı Tehlikeler	 1. Sürüş esnasında hava, yol ve görüş şartlarına bağlı kendisine yönelik tehlikelerin farkına varır. 2. Sürüş esnasında tehlike oluşturabilecek her türlü fiziksel şartları tanıır. 3. Trafik şartlarına bağlı tehlikelerin farkına varır.	 Uygulamalı Eğitim Süresi 15 Ders

		Saati
C. MOTOSİKLET KONTROLLERİ 1. Sürüş Öncesi Kontrollerin Önemi 2. Sürüş Öncesi Sistemli Motosiklet Kontrolü	 1. Motosikletin sürüş öncesi kontrollerine neden ihtiyaç olduğunu açıklar. 2. Motosikletin sürüş öncesi kontrollerini yapar. <i>(Yakıt, Yağlar, Sular, Hasar, Tahrik, Elektrik Donanımı, Lastikler, Gidon, Amortisörler)</i>	
D. SÜRÜŞ PLANLAMASI 1. Sürüş Planlamasının Amacı 2. Tehlike Öngörüsü 3. Aksiyon Önceliği Belirleme 4. Doğru Aksiyona Karar Verme 5. Akıcı Sürüş	 1. Sürüş planlamasının amacını açıklar. 2. Sürüş esnasında karşılaşılabilecek tehlikeleri öngörmenin önemini kavrar. 3. Gerekğinde aksiyon önceliğine karar vererek motosiklet sürer. 4. Doğru aksiyona karar vermenin önemini benimser. 5. Motosikletle akıcı sürüş yapar.	
E. SÜRÜCÜNÜN GÖRÜŞÜ 1. Çevresel Şartların Sürüş Etkileri 2. Sürüş Esnasında Her Yöne Görüş 3. Görüş Bölgelerinden Yararlanma 4. Sürekli Gözlem 5. Görüşü Bozan Unsurlar 6. Merkezi Bakış Tekniği ve Önemi	 1. Çevresel şartlar ve bu şartların sürüşe etkisini tanımlar. 2. Sürüş esnasında her yöne görüş sağlar. 3. Görüş bölgelerinden azami yararlanır. 4. Sürüş esnasında sürekli gözlem yapmayı alışkanlık haline getirir. 5. Sürüş esnasında görüşü bozan unsurları gösterir. 6. Merkezi bakışın tekniğini ve önemini kavrar. 7. Çevresel bakışın tekniğini ve önemini açıklar. 8. Omuz üstü cankurtaran bakışını uygular. 9. Geri alanı kontrol için aynaları doğru	

<p>7. Çevresel Bakış Tekniği ve Önemi</p> <p>8. Omuz Üstü Cankurtaran Bakışı</p> <p>9. Ayna Kullanımı</p> <p>10. Gece Görüşü ve Düşük Işıklı Ortamlarda Görüş</p>	<p>kullanır.</p> <p>10. Gece ve düşük ışıklı ortamlarda görüş sağlamanın ilkelerini tanımlar.</p>	
<p>F. SÜRÜŞ ESNASINDA ÇEVRESEL BİLGİ TOPLAMA</p> <p>1. Duyuların Aktif Kullanımı</p> <p>2. Bilgi Toplama İçin Tarama</p> <p>3. Çevresel Görüş</p> <p>4. Neyi Aradığını Bilme</p>	<p>1. Motosiklet sürüşü esnasında duyuların aktif kullanımını alışkanlık haline getirir.</p> <p>2. Motosiklet sürüşü esnasında bilgi toplama amaçlı çevre tarama yapar.</p> <p>3. Motosiklet sürüşü esnasında çevresel görüşün önemini açıklar.</p> <p>4. Motosiklet sürüşü esnasında toplanan bilgilerin kullanımını açıklar.</p>	
<p>G. YOL ÜZERİNDE KONUMLANMA</p> <p>1. Konumlanmanın Şartları</p> <p>2. Konumlanma Bölgeleri</p> <p>3. Güvenlik Alanı</p> <p>4. Tepe Noktası</p> <p>5. Takip Konumu</p> <p>6. İki Saniye Kuralı</p> <p>7. Kavşaklarda Konum</p> <p>8. Park Konumu</p>	<p>1. Motosiklet sürüşü esnasında şartlara uygun konumlanır.</p> <p>2. Motosiklet sürüşü esnasında konumlanmanın bölgelerini tanır.</p> <p>3. Yol üzerinde konumlanma durumunda güvenlik alanı oluşturur.</p> <p>4. Yoldaki tepe noktası yaklaşırken uygun kararları verir.</p> <p>5. Yol üzerinde konumlanma durumunda takip konumunu korur.</p> <p>6. Yol üzerinde konumlanma durumunda iki saniye kuralını yerinde kullanır.</p>	

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Kavşaklarda konumlanmanın önemini kavrar. 8. Park konumu kavramını tanımlar. 	
<p>H. MOTOSİKLETTE HIZ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tehlikelere Göre Hızı Ayarlama 2. Hız Kuralı 3. Hız-Görüş İlişkisi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motosikletin hızını değişen yol ve trafik koşullarına göre düzenler. 2. Motosikleti hız kurallarına uygun sürer. 3. Motosikletini her zaman yolun kendi tarafında açık olarak gördüğü alanda durabilecek hızda sürer. 	
<p>İ. MOTOSİKLETTE VİTES</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Blok Vites Değiştirme 2. Sıralı Değiştirme 3. Vitesleri Beceri İle Kullanma 4. Viteslerin Etkisi (Küçük, Orta Ve Yüksek Vitesler) 5. Vites ile Yavaşlama (Hangi Durumlarda) 6. Sollamalarda Vites Teknikleri 7. Vites Kullanımının Mantığı ve Püf Noktaları 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Blok vites değiştirmeyi gerçekleştirir. 2. Sıralı vites değiştirme yapar. 3. Vitesleri beceri ile kullanır. 4. Küçük, orta ve yüksek viteslerin sürüş etkilerini açıklar. 5. Hangi durumlarda vites ile yavaşlanması gerektiğini kavrar. 6. Sollamalarda vites kullanım tekniklerini uygular. 7. Vites kullanımının mantığını ve püf noktalarını kavrar. 	
<p>J. İVMELENME</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gaz Kullanım Becerisi Geliştirme 2. Virajda Gaz Kullanımı ve Destek Gazı 3. Gaz ve Vites İlişkisi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gaz kullanım becerilerini geliştirir. 2. Virajda gaz kullanımını ve destek gazı kullanımını doğru uygular. 3. Gaz ve vites ilişkisini açıklar 	

<p>K. YOL TUTUŞU</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lastiklerin Yol Tutuşu 2. Gazın Kolunun Tutuşuna Etkisi 3. Vitesin Yol Tutuşuna Etkisi 4. Motosiklet Dengesi ve Yol Tutuşu 5. Kaymanın Nedenleri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lastiklerin yol tutuşunu kavrar. 2. Gaz kolunun yol tutuşu üzerindeki etkisini gösterir. 3. Vitesin yol tutuşu üzerindeki etkisini kavrar. 4. Motosiklet dengesinin yol tutuşu üzerindeki etkisini fark eder. 5. Kaymanın nedenlerini ve meydana geldiğinde nasıl engelleneceğini açıklar.	
<p>L. VİRAJ ALMA TEKNİKLERİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Virajın tanımı 2. Motosikletin Dönüşünün Tanımı 3. Kontra Tekniği 4. Viraj Dönmenin İlkeleri 5. Motosiklet Yönetim Sistemiminin Virajlarda Uygulanması 6. Virajda Uygun Vücut Pozisyonu 7. Virajın Keskinliğini Azaltma 8. Viraj Birleştirme	<ol style="list-style-type: none"> 1. Virajı tanımlar. 2. Motosikletin dönüşünü tanımlar. 3. Kontra tekniğini yerinde kullanır. 4. Virajın ve virajı dönmenin ilkelerini kavrar. 5. Motosiklet yönetim sistemini virajlarda doğru uygular. 6. Virajlarda uygun vücut pozisyonu alır. 7. Gerekliğinde virajın keskinliğini azaltma tekniklerini yerinde uygular. 8. Kendi şeridi içerisinde, şerit ihlali yapmadan viraj birleştirme yapar.	

<p>M. SOLLAMA</p> <p>1. Kuralına Uygun Sollama</p> <p>2. Sollamanın Çeşitleri</p> <p>3. Sollama Konumu</p>	<p>1. Kuralına uygun sollama yapar.</p> <p>2. Duruma göre iki ya da üç aşamalı sollamayı tanımlar.</p> <p>3. Sollama için uygun konumu kullanır.</p>	
<p>N. OTOYOLDA SÜRÜŞ</p> <p>1. Otoyolda Sürüş Planlaması</p> <p>2. Otoyola Giriş - Çıkış</p> <p>3. Otoyol Tehlikeleri</p> <p>4. Otoyolda Hız Algısı</p>	<p>1. Otoyolda sürüş planlaması yapar.</p> <p>2. Otoyola giriş çıkışlarda dikkat edilmesi gereken hususları sıralar.</p> <p>3. Otoyolda karşılaşılabilecek tehlikelerin farkına varır.</p> <p>4. Otoyolda hız algısının önemini kavrar.</p>	
<p>TOPLAM KURS SÜRESİ:</p>		<p>18 Ders Saati</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Uygulamalı eğitim sonunda eğitici, aşağıda belirtilen ölçütlere göre “Motosiklet İleri Sürüş Teknikleri Eğitimi Gözlem Raporu” verecektir. 20 ölçütten oluşan İleri Sürüş Gözlem Raporunda, her ölçüt için 1 ile 5 arasında puan verilecektir. Puanlar;

5 Puan : Başarılı

4 Puan : İyi

3 Puan : Yeterli

2 Puan : Geliştirilmeli

1 Puan : Tekrar edilmeli

şeklinde değerlendirilecektir.

Adayın başarılı sayılabilmesi için aşağıdaki tabloda yer alan 20 ölçütten toplamda en az 60 puan almış olması gerekir.

BAŞARI PUANI ÖLÇÜTLERİ	1	2	3	4	5
1. Hazırlık					
2. Sistem bilgisi ve uygulaması					
3. Bakış ve Gözlem					
4. Aynalar ve Cankurtaran Bakış					
5. Konumlanma					
6. Tehlike analizi ve yönetimi					
7. Planlama					
8. Vites ve debriyaj kullanımı					
9. Gaz kullanımı					
10. Frenlerin kullanımı					
11. Yönlendirme ve denge					
12. Sinyaller ve korna					
13. Viraj alma					
14. Sollama					
15. Doğru hız seçimi					
16. Akıcılık					
17. Odaklanma					
18. Trafikteki davranışlar					
19. Öğrenme isteği ve becerisi					
20. Yavaş sürüş					
TOPLAM PUAN					

Gözlemlenilen sürüş raporunun sonucunda verilecek notların özet değerlendirilmesi 4 ana başlık ile yapılacaktır.

- **90-100 arasında puan alanlar:**
Eğitimi üstün başarı ile tamamlamıştır
- **70-89 arasında puan alanlar**
Eğitimi iyi derece ile tamamlamıştır.
- **60-69 arasında puan alanlar**
Eğitimi yeterli derece ile tamamlamıştır.

- **20-59 arasında puan alanlar**

Eğitimi tamamlayamamıştır. Gelişmeye ihtiyacı vardır.

BELGELENDİRME

Kurs bitiminde ölçme ve değerlendirme ile ilgili esaslar bölümünde belirtilen ölçütler çerçevesinde başarılı olanlara Özel Öğretim Kurumları mevzuatının ilgili maddelerine göre “Kurs Başarı Belgesi” verilir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ

1. Mevzuat kaynakları (Karayolları Trafik Kanunu, Trafik İşaretleri El Kitabı)
2. Öğretim personeli ders notları
3. İlk yardım malzemeleri
4. Katılımcılara eğitim sonunda verilmek üzere; gün boyu verilen bilgileri içeren ders notları veya kitapçık
5. Rotayı gösterir harita
6. İnterkom – Telsiz